

On view / Nyitva: Nov 25, 2022 - Jan 21, 2023

Artists / Kiállító művészek:

Anna Schiefer & Björn Kühn, Bartosz Dolhun, Flaviu Cacoveanu, Fulterer & Scherrer, LAND 3C, Laureta Hajrullahu, Lőrinc Borsos*, Luz Olivares Capelle, Maja Bojanić, Marie-Andrée Pellerin, Mette Sterne, Naomi Moonlion, Zosia Hotubowska

Curator / Kurátor: Maximilian Lehner

Funded by / Támogatók:

Nemzeti Kulturális Alap, Austrian Federal Ministry for Arts, Culture, the Civil Service and Sport
The exhibition is co-produced with Škuc Gallery Ljubljana, where it was presented from April 7 - May 5, 2022. / A kiállítás a ljubljanoi Škuc Gallery-vel együttműködésben valósult meg, ahol az anyag 2022 április 7-től május 5-ig volt látható.

Neon, Dark, Glitter? Is it cosy and soft or solid, cold? How does it look and feel and sound? The different, the other, the future, the alternative, the non-conforming, the speculative, the dream, the utopia. Is it only something that we have not yet recognised? How do you approach a thought that is different from how you are used to conceiving things?

I had this idea for an exhibition in my mind, the concept was there. I probably lost it—or even failed to draft it in the first place, I might have only dreamed it. I thought through the possible means of approaching physical qualities in a radical new way. Spaces, bodies, objects, sounds. How to visualise, spatialise, manifest something as an alternative? How to inscribe traumatic pasts and burdened histories in a way that is not an attempt to avoid future failures? How to think encounters and traces of difference without the negativity that sticks to anything off the normative?

Within the field of Queer Studies, there is a drive to do so. As Jack Halberstam wrote: "We need to craft a queer agenda that works cooperatively with the many other heads of the monstrous entity that opposes global capitalism, and to define queerness as a mode of crafting alternatives with others." Although triggered by a history of neglect and stigmatisation, other than focusing on concrete

forms of discrimination, this queerness as a form of alternative, non-conforming, can be a utopia. But, "Queerness is not yet here. Queerness is an ideality."

Further away from the modes of critical thought, I suddenly find myself with a poem, Dreamwood by Adrienne Rich. The thought of a radical dream found in something as ordinary and banal as the figure of the wood that makes up a piece of furniture soothes me. In the poem, from which the exhibition title is taken, a whole landscape is uncovered in the veiny, carved old wood. One might rather ascribe this imaginative perception where there is nothing to see to a child. Because we tend to see walls, state boundaries, physical shapes, socio-political factors, three dimensions, rules and laws that delineate how we use places. All these factors are questioned and criticised, maybe changed.

But how to really alter the ways we think about boundaries or shapes? "Our attention is saturated with all the knowledge of what we can no longer imagine." In a complex pattern of critique, one might get lost, sometimes contradictory and opposing forces are decisive of what stance we take. But in all this, again, a sense of difference is lost. That there could be an alternative. I was hoping for some hint from theories, maybe some utopian impulse from alternative spaces. But anywhere there is an urge to create something different, utopia fills very concrete needs. Ideas are shaped by the forces that we criticise because they impose neoliberal standards, support economisation of all spheres, marginalise different forms of living or exclude those outside a fictional norm for forcing their views and standards on others. It seems, even fabulation and speculative thinking tend to be controlled by these imageries we oppose.

All seemingly standardised ways of seeing and thinking offer margins for extending them, for perceiving and conceiving them in different, non-conforming ways. The old piece of furniture from the poem points to that kind of perception. The exhibition is therefore narrated in a space without a particular order. When walking through the space, you walk between utopia, abstraction and imagination – in plain sight, the weight of the past.

I felt that there is a way of approaching space and sound differently in the narrative installations of this exhibition, suddenly giving physicality to something that is described as not fitting our usual imageries of the world; a fictitious entity that we did not know before, which we cannot assign to anything familiar. We get a glimpse on how subcultural cues lead to imagining something new. The combination of signs, the complete void, spatial distribution, or a political signifier that becomes a space, a sculpture, an object, an instrument, a map. These ideas present in the exhibition aim at something in-between, a space, an entity that emerges in relations or differences and can therefore constitute something radically new, guide us through all the positions of this exhibition.

This calls for a shift of perspective, against the idea that the concepts of things and how to group them prefigure our possibilities of what to see, what to describe, name and feel. "Today we are literate, but we cannot read between the lines or beyond a literacy that falls upon us with all the weight of insulting obviousness. There is no room for strangeness." How to imagine all physicality as strangeness? I thought of it as an experiment: what happens, if we take this different point of departure? Where to find these radical new spaces and objects?

I am back with the poem, and maybe a hint on understanding what these works of art in the exhibition could do. They do not need to craft a new way of perceiving the world, we do not need to infer from a concrete materiality to a new image of the world. But it could be similar to the figure of the wood, a dream-map: "It would be the map [...] / by which she would recognize that poetry / isn't revolution but a way of knowing / why it must come."

Maximilian Lehner

Neon, sötét, csillogás? Hangulatos és puha vagy szolid, hideg? Hogy néz ki, milyen tapintású és milyen a hangja? A másság, a másik, a jövő, az alternatíva, a nonkonform, a spekulatív, az álom, az utópia. Csak valami, amit még nem ismertünk fel? Miként közelítünk egy olyan gondolathoz, amely eltér mindattól, ahogyan a dolgokat szokásosan elképzeljük?

Már a fejemben volt ez a kiállítási ötlet, megvolt a koncepció. Majd valószínűleg elvesztettem - vagy nem is sikerült igazán megfogalmaznom, lehet, hogy csak álmodtam. Végiggondoltam, hogy milyen módon lehetne a fizikai minőségeket radikálisan új módon megközelíteni. Terek, testek, tárgyak, hangok. Hogyan lehet valamit alternatívaként képpé formálni, térbelivé tenni, megnyilvánítani? Hogyan lehet

a traumatikus múltat és a terhelt történelmet úgy leírni, hogy az ne pusztán kísérelt legyen a jövőbeli kudarcok elkerülésére? Hogyan gondolkodjunk a mássággal való találkozásokról és a másság nyomairól anélkül a negatívumok nélkül, amely hozzátapad mindenhez, ami a normatívától eltér?

A queerstúdiumok területén megvan a törekvés erre. Ahogy Jack Halberstam írta: „Olyan queernapirendet kell kialakítanunk, amely együttműködik a globális kapitalizmussal szemben álló monstroszerű entitások sok más fejével, a queerséget pedig úgy kell definiálnunk, mint az alternatívák megalkotását másokkal együtt”. Bár a semmibe vétel és a megbélyegzés története váltotta ki, a diszkrimináció konkrét formáira való összpontosítás túl a queerség és az alternatívitás és a nonkonformitás formájaként tulajdonképpen utópia lehet. Ám: „A queerség még nem jött el. A queerség egy eszmiség”.

A kritikai gondolkodásmódoktól eltávolodva hirtelen egy versnél, Adrienne Rich *Álomfa* című versénél találok magam. Megnyugtat a gondolat, hogy radikális álomra bukkanok valami olyan hétköznapi és banális dologban, mint egy bútordarabot alkotó fa alakja. A versben, amelyből a kiállítás címe is származik, egy egész tájkép tárul fel az erezett, faragott régi fában. Ezt a képzeletbeli észlelést ott, ahol nincs is mit látni, leginkább egy gyermeknek tulajdoníthatnánk. Merta legtöbbször bizony arra hajlanak, hogy falakat, államhatárokat, fizikai formákat, társadalmi-politikai tényezőket, három dimenziót, szabályokat és törvényeket lássanak, amelyek kijelölik, hogyan használjuk a helyeket. E tényezőket tesszük kérdéssé és kritizáljuk, sőt esetleg megváltoztatjuk.

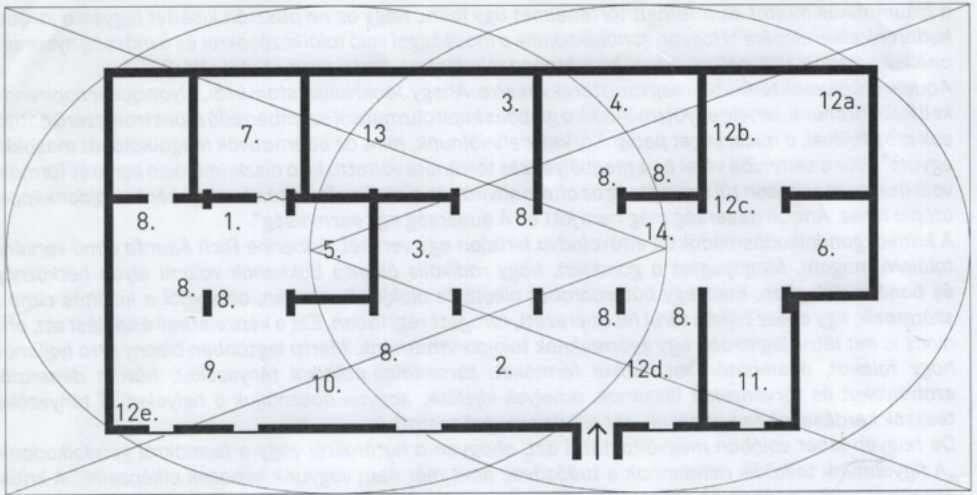
De hogyan lehet valóban megváltoztatni azt, ahogyan a határokról vagy a formákról gondolkodunk? „A figyelmünk telítődik mindannal a tudásával, amit már nem vagyunk képesek elképzelni.” A kritika összetett mintázatában elveszhetünk, néha ellentmondásos és ellentétes erők határozzák meg, hogy milyen álláspontot foglalunk el. De mindebben ismételtelen elvesz a különbség tudat. Hogy létezhetne alternatíva. Reméltem valami útmutatást az elméletektől, talán valami utópisztikus impulzust az alternatív terektől. De bárhol is legyen meg a készítés arra, hogy valami mást hozzunk létre, az utópia nagyon is konkrét igényeket elégít ki. Az eszméket azok az erők alakítják, amelyeket azért kritizálunk, mert neoliberális normákat teljesítenek be, támogatják a minden területen történő ökonomizálást, marginalizálják a különböző életformákat, vagy kizárják, egy kívül eső fiktív normához rendelik azokat, hogy ezáltal másokra kényszerítsék nézeteiket és normáikat. Úgy tűnik, még a fabulációt és a spekulatív gondolkodást is hajlamosak azok a képzetek irányítani, amelyeknek ellenszegülünk.

Ám a látás és a gondolkodás minden látszólag szabványosított módja kínál mozgásteret a kiterjesztésre, a más, nem konform módon való érzékelésre és elképzelésre. A versben szereplő régi bútordarab erre a fajta észlelésre utal. A kiállítás elbeszélése tehát egy meghatározott rend nélküli térben zajlik. A térben sétálva az utópia, az absztrakció és a képzelet között járunk - szemünk előtt a múlt súlya.

Úgy éreztem, hogy a kiállítás narratív installációiban megvan annak a lehetősége, hogy másképp közelítsük meg a teret és a hangot, hirtelen testiséget adva valaminek, amit úgy írunk le, hogy nem illik bele a világról alkotott megszokott képzeteinkbe; egy fiktív entitás, amit korábban nem ismertünk, amit nem tudunk semmi ismerőshöz kötni. Bepillantást nyerhetünk abba, hogy a szubkulturális jelzések hogyan vezetnek valami új elképzeléséhez. A jelek kombinációja, a teljes üresség, a térbeli eloszlás vagy egy politikai jelző, amely térré, szoborrá, tárggyá, eszközzé, térképpé válik. A kiállítás eszméi valami köztesre, egy olyan térre, egy olyan egységre irányulnak, amely kapcsolatokban vagy különbségekben jön létre, és ezért valami radikálisan újat alkothat, hogy végigvezessen bennünket a kiállítás pozícióin.

Ez perspektívaváltásra szólít fel, szemben azzal az elképzeléssel, hogy a dolgokról alkotott fogalmak és a dolgok csoportosításának módja előre meghatározza lehetőségeinket arra vonatkozóan, hogy mit láthatunk, mit írhatunk le, nevezhetünk meg és érezhetünk. „Ma írástudók vagyunk, de nem tudunk a tarok között olvasni, vagy túllépni egy olyan írástudáson, amely a már-már sértő magától értetődőség minden súlyával nehezedik ránk. Nincs hely az idegenségnek.” Hogyan képzeljük el minden testiséget idegenségként? Úgy gondoltam rá, mint egy kíséreltre: mi történik, ha ezt a másfajta kiindulópontot választjuk? Hol találjuk meg ezeket a radikálisan új tereket és tárgyakat?

Visszatérek tehát a vershez, és talán van egy tippem arra, hogy megértsük, mire képesek a kiállítás művei. Nem kell a világ újfajta érzékelését megalkotniuk, nem kell a konkrét anyagiságból a világ egy képét létrehozniuk. De lehet a fa alakjához hasonlóan egy álombeli térkép: „Ez lenne az a térkép [...] / ami által felismerné, hogy a költészet / nem forradalom, hanem a tudás egy módja, / hogy miért kell fordulatnak jönnie.”

1. Adrienne Rich: Dreamwood, 1978
2. Marie-Andrée Pellerin: Close Conversations of Other Kinds (4 audio pieces, in total: 12:36 min), 2022
3. Naomi Moonlion: To the Straights, 2021-2022
4. Flaviu Cacoveanu: SCULPTURE, 2018-2022
5. a. Anna Schiefer & Björn Kühn: Rhyme (19:20 min), 2022
b. Anna Schiefer: Nord Stream 2, 2016
6. Fulterer & Scherrer: studs, 2022
7. LAND 3C, since 2018
8. Bartosz Dolhun: Moment 1–9, 2022
9. Luz Olivares Capelle: CONFESSIONS OF A COLOR THIEF. Die Suche nach der verlorenen Farbe, 2019
10. Mette Sterre: metteur en scene (boom pow splash), 2017–2022
11. Maja Bojanić: The Sistine Chapel Ceiling, Volume Two: A case study (6:54 min), 2022
12. Lőrinc Borsos*
a.: Inventory / feat. Eszter Nagy, 2022
special thx to Tamás Benkucs
b.: Besom, 2020
c.: Still in use / feat. Eszter Nagy, Dániel, Kópházi, 2021-2022
special thx to Tamás Benkucs
d.: Isolation, 2016
e.: Hyper Homunculus / feat. Daniel Hüttler, 2018
13. Laureta Hajrullahu: Touching systems, can't they see?! IT'S ALL CHROMA-GREEN, 2021
14. Mala Herba / Zosia Hołubowska: Uzdrawianie/ Healing [Sound: Mala Herba ft. Darja Kazimiera: Uzdrawianie (5:58 min.)], 2020